

▣ Прошлог уторка у Европском парламенту одржана је седница Одбора за спољне послове (АФЕТ) којој је присуствовала комесарка за проширење Марта Кос. Док се говорило о проширењу и перспективама држава региона, комесарка је о Србији говорила у контексту недостатка напретка у кључним областима које се тичу изборних услова и медија. Поручила је да Европска комисија разматра да ли Србија испуњава критеријуме за наставак исплате средстава, те да ЕУ очекује да буду спроведене све обећане реформе на које се Влада Србије обавезала и у Реформској агенди.

О порукама комесарке за проширење, начину на који Европски парламент гледа на тренутну политичку кризу у Србији, али и стању у проширењу Савремена политка разговарала је у Бриселу са послаником Тајсом Ројтеном из редова Социјалиста и демократа (С&Д).

Комесарка за проширење Марта Кос изјавила је током састанка АФЕТ-а да Европска комисија процењује да ли Србија испуњава услове за наставак исплате финансијских средстава ЕУ. Како ви гледате на ову најаву? Имате ли утисак да је Европска комисија спремна да у пракси предузме конкретне кораке и постави црвене линије властима у Србији?

Ројтен: Пре свега, ценим труд и посвећеност комесарке Кос, али је јасно да она и даље мора да убеди све своје колеге и државе чланице.

А то траје предуго, јер смо, по мом мишљењу, одавно превазишли фазу даљих процена, дискусија и састанака. Потребно је да видимо конкретне потезе.

Мислим да су средства за Србију сада заиста угрожена. Порука председнику Вучићу је да ово постаје веома озбиљно. Такође се надам да ћемо ускоро видети и озбиљну одлуку Комисије, за коју верујем да се може лако оправдати чврстим аргументима.

Посланици Европског парламента су раније позивали на преиспитивање средстава ЕУ намењених Србији. Зашто сматрате да је такво преиспитивање потребно у случају Србије и о којим се фондовима ради? Наратив власти сугерише да ЕУ жели да ускрати финансијску подршку грађанима Србије – како одговарате на ту тврдњу?

Али где сте то прочитали? У српским новинама, наравно. И то је управо наратив који промовише српска влада.

Реалност је да је ово, такође, последица демократског назадовања у Србији – велики део тих средстава, због лошег управљања и непоштовања услова везаних за њихово коришћење, не завршава тамо где би требало. Не користи се на начин који би заиста унапредио животне услове грађана Србије.

Из те перспективе, заправо мислим да би многи људи у Србији, можда не јавно, подржали одређене мере у овом тренутку, јер једноставно не виде ефекте тих средстава.

Комесарка Кос се осврнула и на стане у медијима. Да ли оно што се тренутно дешава у контексту будућности рада медија у оквиру Јунајтед групе, пре свега Н1, видите као обрачун власти са независним медијима или као питање приватних

компанија, како то представља влада Србије? Шта ЕУ може да учини како би заштитила независне медије у Србији?

Да, наравно. Али то је управо аргумент који је Виктор Орбан користио у Мађарској када је преузео контролу над целокупним медијским простором омогућавајући да га откупе његови блиски сарадници. Дакле, то није уверљив аргумент.

Реалност је веома суморна. А нарочито ако знамо да би избори могли да уследе у неком тренутку, врло је индикативно да у овом тренутку власт Александра Вучића покушава да преузме контролу и над Н1.

Н1 и Нова су, као што сви знају, међу последњим преосталим независним медијима. Кључно је да остану независни и да њихови новинари могу безбедно да раде свој посао.

Такође је изузетно проблематично то што су новинари изложени нападима, застрашивању и притисцима. То је заиста дубоко забрињавајуће.

Што се тиче тога шта Европска унија може да уради – наравно, мора политички јасно да каже да то није компатибилно са амбицијом да се постане чланица ЕУ. Такође би требало јавно да подржи новинаре и независне медије. То није тешко – напротив, то је минимум који очекујем од Комисије.

То није мешање. То је једноставно јасно заузимање става да стојите уз независне медије и да осуђујете покушаје да се политички притисак прикаже као чисто комерцијално питање. Јер то, наравно, није случај. Ово је свесни покушај преузимања контроле над медијским слободама.

